

ΙΣΤΟΡΙΑ Β'

ΤΕΣΤ: Κεφάλαιο 1 → 28 + 2x 6ελ. 12-14
- 28 → Εσωτερική αναδιοργάνωση

- Στόχος της δημιουργίας των θεμάτων

- Τι ήταν τα θέματα;

- Ποιος ασκούσε την ανώτατη εξουσία του θέματος και τι είδους εξουσία είχε;

- Τι ήταν τα στρατιωτόπια;

- Πότε και πού οργανώθηκαν τα πρώτα θέματα; { Επεκτάθηκε
ο θεμός;

- Οι συνέπειες της δημιουργίας των θεμάτων στο αρμενικό σύστημα και την κοινωνική οργάνωση του Βυζαντίου:

- (Για ορισμό) Τι ήταν οι κοινότατες χωρίων;

Μεταβολές στη δομή της κρατικής μηχανής:

- Από τα μέσα του _____ αι. μ.Χ. οι κρατικές υπηρεσίες εξα-
πύονταν αμέσως από τον _____.
- Ο _____ του _____ είχε την ευθύνη των _____.
- Ο _____ του _____ ήταν _____.

2γ. Ο εξελληνισμός του κράτους

- Κατά τον 7^ο αι. μ.Χ. το βυζαντινό κράτος έχασε μεγάλο
μέρος των _____ επαρχιών^{του} (πρώτα από τους
_____ και αργότερα από τους _____) αλλά
έτσι ανέκτησε _____, γιατί<sup>κα-
θ'ω</sup>

Έτσι, τα Ελληνικά

Αυτό αντανακλάται στους επίσημους αυτοκρατορικούς
τίτλους. Ο _____ υιοθέτησε τον ελληνικό τίτλο
_____ με την προσθήκη _____

και εγκατέλειψε τους παλαιούς ρωμαϊκούς τίτλους
_____ (_____) _____ (_____)
και _____ (_____)

ΤΕΣΤ: Κεφάλαιο 1 → 26 + 28 σελ. 12-14

ΜΕ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

26 → «Εσωτερική αναδιοργάνωση»

• Στόχος της δημιουργίας των θεμάτων

→ Στόχος της δημιουργίας των θεμάτων (ως εκτεταμένης διοικητικής μεταρρύθμισης) ήταν η αποτελεσματικότερη διακυβέρνηση του βυζαντινού κράτους.

• Τι ήταν τα θέματα;

→ Τα θέματα αρχικά ήταν στρατιωτικές μονάδες, μετακινούμενες ανά τη βυζαντινή επικράτεια.

Όταν οι μονάδες αυτές απέκτησαν μόνιμη εγκατάσταση, θέματα ονομάστηκαν οι περιοχές εγκατάστασής τους, οι οποίες εξελίχθηκαν σε διοικητικές περιφέρειες.

• Ποιος ασκούσε την ανώτατη εξουσία του θέματος και τι είδους εξουσία είχε;

→ Την ανώτατη στρατιωτική και πολιτική εξουσία του θέματος ασκούσε ο στρατηγός.

- Τι ήταν τα στρατωτόπια;

- Στο πλαίσιο του θεσμού των θεμάτων, οι στρατιώτες διέθεταν στρατωτόπια, δηλαδή κτήματα, από τα έσοδα των οποίων εξασφάλιζαν και συντηρούσαν το άλογο και τον οπλισμό τους.
- (Το κτήμα και η υποχρέωση για στρατιωτική υπηρεσία μεταβιβαζόταν από τον πατέρα στον πρωτότοκο γιο.)

Η: ^{πως} (αρχίζουμε)

Τα στρατωτόπια, στο πλαίσιο του θεσμού των θεμάτων, ήταν κτήματα που διέθεταν οι στρατιώτες, από τα έσοδα των οποίων...

- Πού και πότε οργανώθηκαν τα πρώτα θέματα;
(Επεκτάθηκε ο θεσμός;)

- Τα πρώτα θέματα οργανώθηκαν στη Μ. Ασία περί τα μέσα του 7ου αιώνα μ. Χ.

(Αρχότερα ο θεσμός των θεμάτων (που επρόκειτο να αποτελέσει τη βάση της οργάνωσης του Μεσοβυζαντινού Κράτους,) επεκτάθηκε και στη Βαλκανική Χερσόνησο.

- Οι συνέπειες της δημιουργίας των δεμάτων στο αμυντικό σύστημα και την κοινωνική οργάνωση του Βυζαντίου

→ Τα νέα διοικητικά μέτρα (δημιουργία δεμάτων) είχαν σημαντικές συνέπειες για το αμυντικό σύστημα και την κοινωνική οργάνωση του Βυζαντίου.
Συγκεκριμένα:

Οι μετριοφόροι εξέλιξαν, καθώς / ενώ οι νέοι στρατιώτες-αχρότες αγωνίζονταν με αυταπάρνηση, επειδή παράλληλα υπερασπίζονταν την ιδιοκτησία τους.

Η μικρή και η μεγάλη ιδιοκτησία επιβλήθηκαν, καθώς οι μεγάλοι χαιοκτήμονες αποδεκατίστηκαν στη διάρκεια των αβαρόβλαβικών επιδρομών και έτσι τα χέρσα χωράφια τους καταλήφθηκαν από ελεύθερους αχρότες ακτήμονες ή μικροϊδιοκτήτες.

Έτσι, η μεσοβυζαντινή κοινωνία αναδιαρρυθμίστηκε ριζικά. Οι ελεύθεροι αχρότες ευκροτούσαν τώρα τη δυναμικότερη τάξη της, οργανωμένοι σε εύρωστες και ομοιογενείς κοινότητες χωρίων.
(Σ.Σ.: ή όπως είναι στη Φωτοτυπία 6)

- (Για ορισμό) Τι ήταν οι κοινότητες χωρίων;

Οι κοινότητες χωρίων ήταν εύρωστες και ομοιογενείς κοινότητες ελεύθερων αχρότων στη μεσοβυζαντινή κοινωνία, οι οποίοι, οργανωμένοι σε αυτές, ευκροτούσαν τη δυναμικότερη τάξη της.

(Σ.Σ.: η ανάθεση είναι ενδεικτική)

(ΜΕ ΚΕΝΑ)

Μεταβολές στη δομή της κρατικής μηχανής:

- Από τα μέσα του 7ου αι. μ.Χ. οι κρατικές υπηρεσίες εξαρτιόνταν άμεσα από τον αυτοκράτορα.
- Ο Λοχαγός του Γενικού είχε την ευθύνη των οικονομικών.
- Ο Λοχαγός του Δρόμου ήταν ένα είδος πρωθυπουργού και είχε βαθμιαία ο πρώτος αξιωματικός της ^(ανώτατος) βυζαντινής αυτοκρατορίας. (Από το μάθημα)
Ήταν αρμόδιος για το οδικό δίκτυο, τις μετακινήσεις μέσα στη βυζαντινή επικράτεια και κατ' επέκταση για τις μετακινήσεις πρεσβευτών, τη διπλωματία και την εξωτερική πολιτική.

Σ.Σ.

(ΜΕ ΟΡΙΘΜΟ)

- Τι ήταν ο Λοχαγός του Γενικού;
- Ο Λοχαγός του Γενικού είχε την ευθύνη των οικονομικών της βυζαντινής αυτοκρατορίας.
- Τι ήταν ο Λοχαγός του Δρόμου;
- Ο Λοχαγός του Δρόμου ήταν ένα είδος πρωθυπουργού και είχε βαθμιαία ο πρώτος (ο ανώτατος) αξιωματικός της βυζαντινής αυτοκρατορίας (από τα μέσα του 7ου αι. μ.Χ.). Ήταν αρμόδιος για το οδικό

δίκτυο, τις μετακινήσεις μέσα στη βυζαντινή επικράτεια και κατ' επέκταση για τις μετακινήσεις πρεσβευτών, τη διπλωματία και την εξωτερική πολιτική.

Επίσης :

- Αν τεθεί το ερώτημα: Ποιες ήταν οι μεταβολές που επηρώθηκαν στη δομή της κρατικής μηχανής στη βυζαντινή αυτοκρατορία από τα μέσα του 7ου αιώνα μ.Χ. ;

→ Γράφετε

- για τον αυτοκράτορα
- για τον Λογοθέτη του Γενικού
- για τον Λογοθέτη του Δρόμου

→ μάθημα

→ γλωσσάρι

→

2γ. «Ο Εξελληνισμός του κράτους» (ΜΕ ΚΕΝΑ)

- Κατά τον 7ο αιώνα μ.Χ. το βυζαντινό κράτος :
 έχασε μεγάλο μέρος των ανατολικών του
 επαρχιών (πρώτα από τους Πέρσες και αργό-
 τερα από τους Άραβες) αλλά έπει απέκτησε
εθνολογική ομοιογένεια, γιατί/καθώς οι περισσότεροι κάτοικοί του ήταν πλέον Έλληνες ή
ελληνόφωνοι. Έπει, τα Ελληνικά πήραν τη θέση
που κατείχαν ως τότε τα Λατινικά, ως επίσημη
κρατική γλώσσα.

Αυτό αντανακλάται στους επίσημους αυτοκρατορι-
 κούς τίτλους. Ο Ηράκλειος υιοθέτησε τον ελλη-
 νικό τίτλο βασιλεύς με την προθήκη
πιστός εν Χριστώ και
 εγκατέλειψε τους παλαιούς ρωμαϊκούς τίτλους
imperator Romanorum (αυτοκράτωρ Ρωμαίων),
caesar (καίσαρ),
augustus (αύγουστος).

Ή:

- Πώς αποδεικνύεται ο εξελληνισμός του βυζαντινού κράτους από τον 7ο αι. μ.Χ. ;

→ Το γράφετε όλο (το γ).